

Director Editorial: José Beltrán.

Redactor Jefe: José Lorenzo.

Redactores: Jordi Llisterrí
jllisterri@vidanueva

Diseño: Sonsoles Hernández.

VidaNueva.es

VN Catalunya

Diciembre 2014 · Nº 29

SE144077

“ENS HA NASCUT UN INFANT” (Is 9, 6)

Un infant en risc

La celebració de la festa més popular i viscuda de l'any és el naixement d'un nen, el Nadal. “Ens ha nascut un infant”, pre-anuncia el llibre d'Isaïes, i “el poble que caminava en la fosca ha vist una gran llum”. Però no sempre hem construït un món a

la mida d'aquests infants. Fins i tot en les societats més avançades, són molts els infants que viuen en situacions de risc, als quals els manquen oportunitats, respecte als seus drets i amor. En el món falta humanitat, però quan afecta els infants encara

ens fereix més. Per això també són molts els qui miren de donar-hi resposta. En aquest número parlem amb persones que des de l'Església es preocupen pels infants, sobretot pels més vulnerables. No es tracta només de donar-los llit, menjar i una

escola. Es tracta que se sentin estimats i que puguin créixer i madurar lliurement. Això passa per la feina de les institucions o de les persones que obren casa seva per acollir-los. Que s'obren i escolten l'infant que ens ha nascut. Bon Nadal!

Foto: Centre Matern Infantil Mimos. Càritas Diocesana de Barcelona / Sergi Càmara

“L’infant tant necessita menjar

Laura Mor

Escoltar i acompanyar, garantir el vincle familiar i vetllar per una infància gratificant, forjada des d’una perspectiva integral. Són prioritats compartides per les entitats d’Església que treballen en infància en risc o amb famílies que ja pateixen situacions de vulnerabilitat a Catalunya. Pels experts que hi tenen contacte diari és tan important disposar d’una llar, de menjar i vestir, d’escola i sanitat, com tenir una persona que els transmeti estima i confiança.

Les famílies joves amb nens a càrrec formen part dels perfils que més trontollen en temps d’instabilitat econòmica, de precarietat laboral, de dificultat d’accés a l’habitatge o

d’impossibilitat d’afrontar el cost de subministraments bàsics. I les entitats, desbordades pel creixement de la demanda, han hagut d’habilitar nous dispositius, sovint amb l’ajut fonamental dels equips de voluntaris.

Entre les iniciatives desplegades, prenen un relleu significatiu les que proposen un acompanyament de proximitat. “El temps és un recurs que materialment podem oferir”, diu la dominica **María Rosario Martínez**. És la titular del Col·legi Santa Caterina de Siena, a Vic, una escola amb prop de 300 alumnes matriculats i més de 20 nacionalitats diferents. El centre ja va mostrar el seu caràcter obert amb la immigració dels anys 90, una opció que va despertar molts

recels –molts alumnes van marxar–, però que responia als principis arrelats del seu carisma educatiu: “L’obertura i la disponibilitat són el Déu de **Jesús**, un Jesús que s’obre a tothom, sigui d’on sigui”.

María Rosario és la responsable d’acollir les famílies i explica com el procés de matriculació serveix per detectar necessitats especials i, en alguns casos, alertar serveis socials. De vegades, aquest primer contacte posa les bases perquè més endavant “puguin expressar allò que al principi no gosaven dir”. En aquest sentit, la comunitat de germanes dominiques està tan preocupada per “assegurar un dinar calent i variat” als seus alumnes com per “escoltar les famílies”.

Espais d’escolta

Per la seva banda, la responsable del projecte infància i família de Càritas Diocesana de Barcelona, **Mercè Darnell**, situa el repte d’acompanyar famílies en el si de la comunitat cristiana: “Hauríem de fer un esforç per veure el patiment de les famílies que tenim al voltant i oferir-les un espai d’escolta, un espai on se sentin acompanyades”. És la proposta que Càritas vehicula amb les anomenades “famílies solidàries”, un projecte que vol incorporar als circuits socials els

Alumnes de les Dominiques de l’Ensenyament

progenitors, i com a conseqüència l'ambient a casa s'enrareix. Així ho constaten **Eulàlia Pagès i Xavier Loza**, dos educadors de la Fundació La Vinya, vinculada a la Companyia de Jesús, que actua als barris de Bellvitge i el Gornal de l'Hospitalet del Llobregat. "Som testimonis de la situació de nerviosisme en què viuen els pares i mares, deguda a la manca de perspectives laborals", explicaven en uns *Papers* de Cristianisme i Justícia.

En aquests casos el lleure educatiu, molt arrelat a Catalunya, es presenta com una alenada d'aire fresc per a l'infant vulnerable. Des d'esplais, casals o centres oberts es brinda als nens i nenes l'oportunitat de descobrir altres formes de relació més sanes i constructives. I es treballa sense abandonar un diàleg explícit amb la família, que consideren "un element clau". Segons explica **Rafael Ruiz de Gauna**, director de Formació, Consultoria i Estudis de la Fundació Pere Tarrés, les entitats federades a aquesta fundació acompanyen les

com que se l'estimin"

infants que en queden al marge: "La comunitat cristiana pot fer de xarxa d'aquestes famílies que no tenen qui les pugui ajudar". Darnell es refereix a donar un cop de mà a necessitats quotidianes, com ara cuidar un dia el seu fill malalt, convidar-los a una festa

infantil, ajudar als fills a fer deures o sortir amb ells el cap de setmana.

Un ambient saludable, gratificant, un espai de convivència respectuosa és el que han de procurar les famílies. Però les dificultats per tirar endavant posen contra les cordes molts

EL PROJECTE PAIDÓS O COM GARANTIR EL VINCLE

Quan Càritas Diocesana de Barcelona s'adreça a les llevadores dels centres d'atenció primària i els planteja d'oferir conjuntament tallers de massatge infantil està creant una eina més de vinculació. A partir d'un treball comunitari estan incidint en l'àmbit domèstic, reforçant llaços entre mares i fills i enfortint la família. Aquesta és una de les experiències del nou projecte Paidós, que actua en l'àmbit de l'atenció als infants i les famílies. Una proposta d'acompanyament integral a les famílies que, segons l'entitat, neix "d'una mirada atenta a les potencialitats, als recursos personals, les habilitats i interessos

dels infants, adolescents i famílies". Creat l'any 2012, el projecte Paidós parteix de la convicció que una estructura familiar sòlida és la millor garantia en la protecció dels infants i també la millor eina per evitar que la pobresa es perpetui de generació en generació. Càritas s'esforça, per exemple, en què les famílies mantinguin la seva unitat, que continuïn juntes, i que a més ho facin a casa seva. "Sabem de sempre que un infant tant necessita menjar com que se l'estimin. Per a créixer li és tan important una cosa com l'altra". Per això l'accent d'aquest projecte de Càritas és la vinculació: es busca que les mares

juguin amb els seus fills, que els estimin, més enllà que aprenguin a canviar bolquers. "En situacions de precarietat les mares no saben com estimar-se a elles mateixes i tampoc saben com estimar els seus infants". **Mercè Darnell** descriu una situació quotidiana en aquests termes: "Potser no tenen un lloc digne on alimentar els seus fills, o no tenen prou menjar, potser a la nit ploren i estan soles...". La institució preveu voluntaris i professionals que les acompanyen, que

reforcen la seva autoestima, de manera que també vigilen que aquests infants no presentin problemes de desenvolupament. Entre els primers serveis de Càritas Diocesana de Barcelona, ara fa 70 anys, ja s'hi trobaven accions per a mares amb infants. El mateix perfil d'usuaris compta avui amb un servei diversificat, amb centres de tarda, projectes específics per a mares embarassades i amb nadons; cases d'acollida; pisos de lloguer social individuals i compartits; fins i tot casals per adolescents i joves. Aquests últims ofereixen orientació perquè, també en aquesta etapa, puguin trobar el seu lloc al món.

C reportatge

→ famílies, bé sigui posant al seu abast diferents recursos pedagògics, com també oferint projectes adreçats a mares amb petita infància, en coordinació amb Càritas Diocesana de Barcelona.

“La família és el lloc idoni des d'on fer prevenció i cal que visqui en un mínim ambient afectiu”. L'advocat **Xavier Puigdollers** és l'actual director de la Comissió d'Infància de Justícia i Pau, un grup que promou el coneixement de la Convenció dels Drets dels Infants. En motiu dels 25 anys d'aquest document marc, Puigdollers n'ha reclamat la vigència i n'ha proposat una lectura actualitzada.

Puigdollers considera “necessitat de primer ordre” promoure els drets de tot el conjunt dels infants. “Sembla que sigui només necessari protegir la infància quan se'n vulneren els drets. Però, en canvi, no es treballa tant la prevenció, que evitaria arribar a determinades situacions d'abusos o maltractaments”.

També ho corrobora Rafael Ruiz de Gauna quan diu que, “de vegades, i sense voler, quan tapem forats contribuïm al desmantellament de l'Estat del benestar. Hauríem d'aspirar a una societat que garanteixi uns determinats drets per a la infància i a les famílies, no tant a que nosaltres posem un plat a taula o procurem un reforç escolar”.

És el neguit per la transformació social que diferents entitats, inclòs el sector de la infància, han formulat en el llibre *L'acció social de les enti-*

Un centre socio-educatiu de la Fundació Pere Tarres

tats d'Església, un estudi qualitatiu coordinat per la Fundació Pere Tarrés i publicat junt amb Claret el mes de maig (veure *VN Catalunya*, nº 22).

Aquest tipus d'entitats saben que no poden abandonar les famílies a la seva sort perquè la millor prevenció en infància és una estructura familiar sòlida que pugui garantir un mínim ambient afectiu. Per això els experts demanen que s'agilitzi el recurs familiar per als nens que estan institucionalitzats, en centres d'acollida, bé sigui en família extensa o en una família d'acollida.

Pobresa material i immaterial

Les prestacions a les famílies són encara un deure pendent del sistema, tal com denuncien les entitats del sector. És el cas del Síndic de Greuges, que en el seu darrer informe ha denunciat un estancament en la realitat social que afecta els infants de Catalunya –l'any 2012 l'Idescat xifrava en un 29,4% els menors de 16 anys en risc de pobresa–.

Mentre, entitats com la Fundació Pere Tarrés aixopluguen diversos centres que van néixer en el seu moment vinculats a l'Església. Alguns hi són federats –com pot ser el cas del centre Joan Salvador Gavina del barri del Raval de Barcelona, o el

centre Esclat, vinculat a les monges teresianes, situat a l'Hospitalet del Llobregat– i, en un parell de casos, la fundació els gestiona directament.

La majoria d'experiències només es poden entendre des del voluntariat. “El voluntariat té per nosaltres el màxim valor. És una clau de legitimitat, que fa que la nostra causa generi complicitat”, reconeix Ruiz de Gauna. El treball amb voluntaris és “totalment substancial i prioritari” per a la seva entitat, que treballa per alimentar també l'espiritualitat cristiana d'aquesta acció.

Fora de l'òrbita dels programes d'atenció per a nuclis desfavorits o en risc de vulnerabilitat, hi ha famílies amb recursos que estan descuidant l'atenció immaterial dels seus fills. Segons Ruiz de Gauna, deixar en segon ordre l'atenció i cura dels fills és conseqüència, en part, de la “benvinguda incorporació de la dona al mercat laboral”, així com també de les “expectatives materials de moltes famílies”. És també el cas d'algunes famílies de classe mitja que viuen processos de separació o divorci. Ruiz de Gauna comenta que, de vegades, “els pares utilitzen els fills com a estratègia de confrontació”. I tot i que es tracta d'una situació de patiment identificada, les entitats no preveuen

La millor prevenció en infància és una estructura familiar sòlida

CONTRA UNA ESPIRITUALITAT INFANTILITZADA

programes específics per a aquests casos, sinó que formen part del gruix de nens atesos en activitats d'educació en el lleure.

En aquestes situacions “el peatge emocional és alt”, diu Puigdollers, i recorda que “són els pares els que se separen i no l'infant”. Amb aquest debat sobre la taula, s'obre una porta a la creació d'una figura assessora en l'àmbit jurídic, que vetlli pel bé dels nens i nenes, de forma independent a les preferències dels pares.

Amb tot, davant del que considera “la crisi de família”, Xavier Puigdollers fa una reflexió serena i constructiva: “L'estructura familiar està canviant i els infants l'han de viure en el sentit més positiu possible i no com un fracàs permanent dels pares. Si tenen un model de fracàs, difícilment la família serà autènticament un lloc educatiu”.

La Comissió de la Infància de Justícia i Pau ha treballat els darrers temps amb la visió estratègica de promoure un canvi de mentalitat en la relació infants-adults. Amb diferents estudis i seminaris, i en el diàleg amb els agents que conviuen amb infants –mestres, pediatres, educadors...–, volen passar de la idea d'incapacitat per minoria d'edat al reconeixement de les competències de l'infant.

Hi ha molt camp per córrer si no es vol transmetre una fe “infantilitzada”. Les escoles cristianes, que recentment han establert rutines de pregària, utilitzen fórmules obertes a la diversitat dels centres. És el cas de les Dominiques de l'Ensenyament, que treballen la dimensió interior en el projecte que van començar a Vic ara fa cinc anys. Segons assegura la titular del centre, d'ençà d'aquesta aposta explícita, “l'ambient del centre ha millorat”. Els alumnes practiquen diferents tècniques de relaxació, concentració i meditació que els permeten palpar que “tots tenim aquest sentit de la transcendència”.

El darrer informe del Síndic de Greuges també parla d'aquest treball de les emocions i la interioritat a les escoles. Segons l'estudi, la proposta vol capacitar els nens i nenes per afrontar les situacions de duresa que estan vivint en els propis nuclis

familiars. Però els serveis que neixen d'una opció pels desfavorits entenen l'espiritualitat com un element indissociable en la realització plena de la persona. Així, la pregària no s'entén tant en un sentit utilitarista sinó com l'essència creativa de la persona, com el fonament de la construcció de la seva personalitat i com un espai de trobada transcendent. “Ens interessa que els nens estiguin bé i siguin feliços”. Aquesta afirmació senzilla i planera formulada per la dominica **María Rosario Martínez** és la síntesi d'allò que motiva a moltes entitats cristianes a organitzar-se per atendre infants en situació de vulnerabilitat.

Tot plegat fa pensar que les entitats d'Església han comprovat com la resiliència infantil és una actitud a potenciar. En entorns de dificultat, si l'infant compta amb un acompanyament significatiu, pot tornar-se a aixecar després d'una patacada. També en situacions greus d'abús o maltractament. Quan aquesta perspectiva s'acull a la Doctrina Social de l'Església, basada en la justícia universal i en la solidaritat, els esquemes deterministes que tendeixen a hipotecar el futur dels infants cauen com un castell de cartes. Tant l'espiritualitat com la resiliència de l'infant es retroalimenten. Ho ha posat de manifest en una publicació recent el BICE

–Bureau International Catholique de l'Enfance–, que és l'entitat que va inspirar a casa nostra la Comissió de la Infància de Justícia i Pau, impulsada durant moltes anys per l'escriptor i advocat **Jordi Cots**. La Comissió, ara amb Puigdollers al capdavant, segueix apostant per “l'interès superior de l'infant”.

No és casual que les entitats d'església que treballen per prevenir el risc d'exclusió social a les primeres etapes de la vida, així com les que acompanyen situacions de vulnerabilitat real, situïn la dimensió interior com un aspecte fonamental de la seva acció. Ho fa el sector del lleure educatiu, que des de Pere Tarrés té clara l'opció espiritual: “Quan hi veiem ocasió també treballem la pregària, la celebració eucarística, perquè creiem que és important oferir aquesta possibilitat”.

Els diferents actors socials que interactuen amb infància són avui responsables de que cada nen pugui trobar el sentit de la pròpia vida. D'alguna manera, educar l'espiritualitat dels infants en risc no és una moda, sinó un dret fonamental, tal com explicitava la Convenció de 1989 quan buscava garantir la possibilitat de meravellar-se, de viure experiències personals de joia, de gaudir d'un sentiment i d'ésser conscient de l'alteritat.

“ Pels infants, l'amor sempre suma ”

JORDI LLISTERRI

Si no hi ha una raó molt poderosa per dir que no, més val dir que sí”. És l'actitud d'obertura que sempre han tingut en Jordi i la Maria Dolors i que els ha portat a l'acollida d'infants a casa. “Si dic que no i no ho provo, tanco la porta a un infant que no sé on anirà. Així, per què tancar aquesta porta? Doncs l'hauria tancada per por. Per res més. I estem en un món de moltes pors. Pors que a vegades potser ens salven de coses, però que també ens tanquen moltes portes a coses que són realment maques”.

Una actitud d'obertura que es respira a casa d'aquest matrimoni de mestres de Cardedeu, en **Jordi Fusté** i la **Maria Dolors Espargaró**. Es respira perquè no és una postura. És una realitat. Per casa seva han passat tretze infants en acollida. Dotze nadons en acollida d'urgència i ara una adolescent.

Quan ho expliquen, tot sembla molt senzill. Ja tenien tres fills i van tancar l'escola on treballaven els dos. La Dolors va anar a treballar a una altra escola i en Jordi es va establir pel seu compte. Amb uns horaris més flexibles, i amb els fills adolescents, van sentir per la ràdio que la Generalitat començava un nou programa d'acollida d'urgència. Nens normalment acabats de néixer que han estat abandonats o que les famílies no poden cuidar. Mentre es busca una solució a mig o llarg termini, viuen en una família com la del Jordi i la Maria Dolors, que estigui disposada a acollir-los a casa durant uns mesos.

Fins que trobin una família d'adopció o d'acolliment, o fins que puguin tornar amb la família biològica. Un programa d'urgència. Urgència per la temporalitat indeterminada i perquè normalment avisen dos o tres dies abans. I t'arriba a casa un nadó que durant uns mesos o unes setmanes cuides com un fill.

I així han estat més de deu anys canviant bolquers. Des del novembre del 1997, quan va arribar el primer infant acollit, fins fa pocs anys, quan van tenir el primer nét. Que els consti, van ser la primera família a tot Catalunya que va fer acollides d'urgència.

“Va arribar a ser el nostre model de vida. Les il·lusions que teníem es van anar emmotllant a la nostra

”**Ens hem enriquit tots plegats: nosaltres, els fills i els nens en acollida**

Jordi Fusté i M. Dolors Espargaró. Han tingut a casa dotze infants en acollida i una adolescent

realitat i es va crear una vida especial en aquesta casa”, explica en Jordi. Coincideix amb la Maria Dolors que ha estat un projecte de tota la família: “Sempre ens havia agradat fer coses com a parella, i vam veure que era una cosa que podíem fer com a família”. Acabada aquesta etapa, ara valoren com “els nostres fills van descobrir moltes coses. Tots hi estàvem molt implicats. Els entusiasma i ens enriqueixem tots plegats: nosaltres, els fills i els nens”.

El trèngol més gran va ser quan va marxar el primer nadó acollit. Va estar quaranta dies a casa i després va anar a la família que l'havia adoptat. En Jordi reconeix que l'acolliment

d'urgència “té un preu sentimental molt alt. Que intel·lectualment sàpigues que serà durant un temps no vol dir res. Els sentiments et surten, no els penses”. La Dolors també recorda que en el primer acolliment la marxa del nen “va ser un drama”, però “en vam tornar a parlar amb els fills i tots veiem que era una cosa que valia la pena”. I van tornar a dir que sí a onze infants més, la majoria acabats de néixer i alguns que tot just havien fet un any.

L'única crítica que tenen és sobre el procés d'acoblament amb la nova família. L'Administració demana que, una vegada fet el canvi en quatre o cinc dies, no hi hagi cap contacte durant un any. I ho veuen massa precipitat. “L'amor sempre suma”, diu la Maria Dolors. “Sempre diem que ens falten recursos o un diagnòstic, però no sempre escoltem el que vol el nen”, diu en Jordi. Amb alguns nens han pogut mantenir la relació, sobretot quan han passat a una família d'acollida permanent. Amb les famílies d'adopció acostuma a costar una mica més. Però també ho entenen.

Estimar és tancar els ulls. Casar-se, tenir fills, l'acollida..., ho hem fet amb els ulls tancats

El problema de parlar amb ells d'aquesta etapa de bolquers és que de seguida et canvien de tema. Quan te n'adones ja estan parlant de la noia que ara tenen acollida a casa. Aviat farà tres anys que va arribar, amb 14 anys. Els van trucar sense que s'ho esperessin i van tornar a dir que sí. Ara tenen el cap i cor en ella, que conviu amb el fill que encara viu a casa.

Tenir un horitzó

De la mateixa manera, de seguida surten a la conversa les arrels espirituals: “Nosaltres som molt montserratins”. Aviat farà vint-i-cinc anys que formen part d'un grup del Centre de Preparació al Matrimoni (CPM), acompanyat per un monjo de

Montserrat. Una altra parella del seu grup també fa acolliment.

Puiggraciós, el Miracle o altres llocs d'irradiació benedictina són el seu referent. I com la majoria de cristians compromesos, provenen del món de l'esplai i van passar per Taizé. També són dels que fan uns quants quilòmetres per celebrar el diumenge amb una litúrgia més oberta que la d'alguns capellans de les noves fornades.

La Maria Dolors també afirma que el rerefons és “pensar que tots tenim alguna cosa a fer, un compromís o una actuació que faci que alguna cosa canviï. I si diuen que el que marca molt és el que s'ha viscut els primers anys de la vida, és això el que oferim a aquests nens”. Ara és més complicat. “Estimar és una paraula molt difícil... no sé com estimo quan m'enfado”, diu pensant en les baralles que sempre tens amb una adolescent. “L'has de renyar quan es passa deu hores davant de l'ordinador, però també l'has d'abraçar”.

“Mira...”, es posa més seriós en Jordi: “Quan t'estimes algú? Quan dius que sí pensant en una persona, ja l'estimes, però hi ha més sentiment amb el nen que se'n va que amb el que arriba. El que és desconegut no ho estimes de la mateixa manera. El sentiment ve després. Però estimar és aquest tancar els ulls, sense pensar-hi gaire. Casar-se, tenir fills, l'acollida..., ho hem fet amb els ulls tancats”. “Probablement sí que hi ha un rerefons cristià que és el que et fa estimar així”, afegeix, “perquè tens la consciència estructurada d'aquesta manera”.

El que tenen clar és que la fe els ha ajudat en aquest compromís. N'han parlat molt, tot i que ho viuen de manera diferent. En Jordi s'ho fa més tot sol, i la Maria Dolors necessita alguns espais de recés a fora de casa. Però els dos coincideixen en el resum d'en Jordi, perquè no sempre és fàcil: “Un no creient ho pot fer tan o més bé, però nosaltres tenim un horitzó que va més enllà de l'horitzó visible. Això és un avantatge. Sempre tens on caure mort. Sempre tens en Qui abandonar-te”.

Donar resposta als abusos

Pot haver-hi dubtes en la veracitat d'una denúncia, però no pot haver-hi dubtes en la resposta que se li dóna, ni es pot allargar en el temps". És el criteri que ofereix el germà marista **Gabriel Villa-Real** davant de qualsevol alerta d'un possible abús a un menor. I és que és un tema que els maristes han treballat a fons en els darrers anys per donar resposta davant les sospites o la certesa d'abusos o maltractaments greus a menors i, sobretot, per preveure'ls i implantar mesures que els evitin.

Fa tres anys, el govern general de l'Institut dels Germans Maristes va demanar a totes les províncies que dissenyessin un protocol específic de protecció als infants. Es va fer una jornada de formació sobre aquest tema i, a partir de les indicacions generals, cada província ho ha hagut d'adaptar a la seva realitat social i jurídica. Villa-Real ha estat el coordinador d'aquesta tasca a la Província de l'Hermitage, que inclou el territori català.

Fa un any van aprovar un protocol que afecta totes les institucions maristes (escoles, obres socials, moviments juvenils...) i les persones que hi treballen o hi col·laboren, no només els germans. "Un dels missatges clau és que en la prevenció d'abusos tots som responsables, des de les famílies fins als animadors d'un centre", explica. Segurament ha estat més important la consciència creada en el procés d'elaboració, que els detalls del document.

En primer lloc hi ha una qüestió de principis. Posar els infants, i no la institució o els adults, en el centre d'aquest tema: "Es tracta que els infants exerceixin els seus drets com a persona, són els protagonistes". Un fet que respon a la vocació d'un institut plenament dedicat als infants i joves i als drets i les llibertats que aquests tenen reconeguts en

l'ordenament jurídic internacional. Després cal un canvi de mentalitat. "En el que afecta les persones no podem anar amb mitges paraules. Se n'ha de parlar, encara que sigui complex i demani un canvi cultural", remarca el germà marista.

D'aquests principis i del coneixement d'altres experiències i protocols d'actuació, en va sortir la *Guia per a la protecció dels infants. Drets, pautes i obligacions*, que inclou totes les actuacions preventives i reactives davant del maltractament emocional, físic o sexual de l'infant. Hi ha altres institucions religioses que també han fet aquesta feina durant els darrers anys.

"L'important ara és que sigui conegut i posat en pràctica", diu el germà Gabriel. Per això, el 2015 el dedicaran a la sensibilització en aquest tema. S'adreçaran tant als infants –perquè coneguin els seus drets– com a les famílies i a tots els adults que estan dins de les institucions maristes i que tenen contacte amb infants i joves. Serà una campanya oberta que inclourà un web

J. LL. B.

amb aquest missatge i la manera d'actuar en cada cas.

Una de les claus per assegurar que es faci prevenció és que hi haurà persones que vetllaran directament per aquest tema. S'ha creat un equip provincial de protecció de la infància i, directament lligat al delegat provincial, cada país comptarà amb un coordinador encarregat de l'aplicació de la guia i de seguir els casos que puguin sorgir.

El protocol no deixa cap mena d'ambigüitat a l'hora d'actuar. Preveu, d'entrada, apartar l'acusat de qualsevol contacte amb els infants. Villa-Real explica que aquest compromís és clar: "Fins i tot pot passar que els pares es tirin enrere per evitar un mal tràmol a l'infant o l'adolescent. Però si tenim indicis suficients que alguna cosa està passant, nosaltres sempre ho denunciarem a la Justícia". I també fa referència a casos que poden haver prescrit legalment: "La prescripció anul·la la part legal, però l'acollida a les víctimes sempre és ineludible". Les víctimes, sempre en el centre de la resposta als abusos.

Un dels centres oberts dels Germans Maristes

